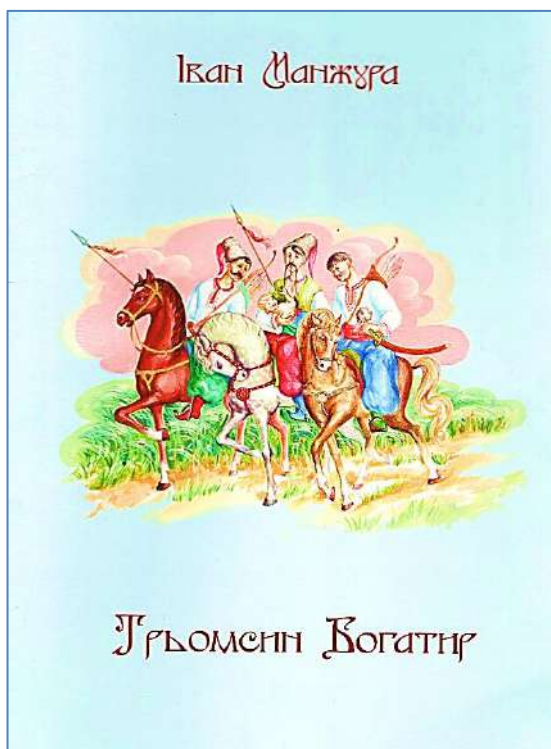

МІФИ ТА ЛЕГЕНДИ ПРО ПОХОДЖЕННЯ НАЗВИ СЕЛА ТРЬОМСИНА

Добрі часи відродження прийшли на землю Васильківщини. Сьогодні в благочинницький округ входить 11 парафій. До визначних пам'ятних місць, що відображають історико-культурну спадщину Васильківського краю належать пам'ятка архітектури XIX століття Свято-Покровський храм села Рубанівське збудований у 1860 році вдовою придворного ратника у своєму родовому помісті, як пам'ять про сина, на базі якого у 2001 році створено історико-культурний заповідник, побудований нащадками запорізьких козаків та Свято-Знаменівський жіночий монастир села Вербівське.

Історія храму Покрова (Васильківський район, село Рубанівське,

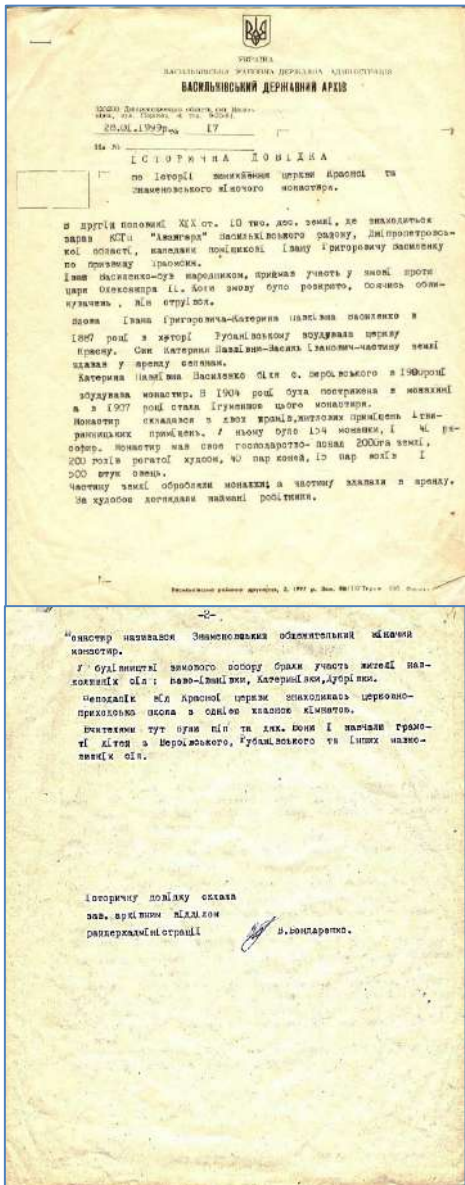
Дніпропетровська область) пов'язана з легендою про Трьомсина. За народною легендою, яка й тепер побутує в селі Новогригорівка (колишне Трьомсинівка Олександрівського повіту Катеринославської губернії було власністю Івана Григоровича Василенка, відомо, що немолодий вже козак Григорій Василенко одружився з красунею Уляною. Жили вони дружно, але бракувало їм дзвінких дитячих голосів. Де тільки жінка не зверталась, а дітей у неї не було. Коли господарю виповнилося 55 років, Уляна подарувала чоловікові сина Григорія.

Після смерті батьків Василенко молодший повів господарство. Але біда внесла свої корективи в життя нащадка славетного роду. Одного дня Григорій запряг необ'їжджених коней, щоб оглянути свої землі.

На одному з поворотів дороги вони чомусь злякались і понесли прямо на велике дерево. Григорій загинув. Дружина Анастасія, яка на той час чекала дитину, ледве не збожеволіла від горя. Коли за півроку народила дитину, наказала служниці віднести немовля на перетин доріг і залишити там. Але повернувшись побачила перелякану господиню, яка розкаювалася в скоєному й благала лише про одне – повернути дитину. Служниця ледве знайшла те місце де залишила дитину. Утім побачила, що біля немовляти

стояло троє паничів, які розмірковували, звідкіля з'явилося дитя посеред поля. Жінка, нічого не пояснюючи, забрала дитину та запросила чоловіків в маєток Василенків.

Так у маленького Івана з'явилися три хрещених батька, а його самого стали називати Трьомсином. Хлопчик виріс і став відомим діячем Катеринославщини меценатом Іваном Василенком. Його добре знали українська письменниця і поетеса Леся Українка та казкар Іван Манжура.

В другій половині XIX століття Василенко володів 10 тисячами десятин землі в Олександрівському повіті, був відомим губернським і повітовим земським гласним, людиною інтелігентною, передових демократичних поглядів, захоплювався ідеєю народництва.

Його предок, Григорій Василенко, числився на Запорізькій Січі серед військової старшини писарем Кодацького перевозу на Дніпрі і на Самарському мосту. Після скасування Запорізької Січі був капітаном сформованого Війська Чорноморського і статистом комісії, яка була призначена в 1776 році для збору даних про роздані запорозькі землі і про те, чи встигли нові власники їх заселити. Помер Григорій Василенко в кінці XVIII століття.

Вдова Івана Григоровича, Катерина Павлівна Василенко, в 1887 році в хуторі Рубанівському, на березі річки Роставиця, збудувала Свято-Покровську церкву (Красну), як пам'ять про сина декабриста. Великий, із червоної цегли храм Покрова на річці Роставиця притягував до себе сотні людей, дарував їм радість і спокій, віру і надію. По річці Роставиця ходили пароплави бо вона в довжину була суднохідна. Проїжджаючи мимо, купці милувались церквою незвичайної краси, яка стояла на високому березі в оточенні саду. На той час в селі Рубанівське росли чудові рослини, квіти, які з любов'ю вирощувала Катерина Павлівна Василенко, жінка досвідчена і незвичайної душі людина.

Дзвіниця і куполи храму Покрова видно було на багато кілометрів навіть із Синельниково. Тільки в цьому храмі знаходився голубий фарфоро-фаянсовий іконостас. У 2001 році створено історико культурний заповідник місцевого значення, заснований нащадками запорозьких козаків.

На території церкви знаходиться музей Івана Манжури (1851-1893) – видатного поета, етнографа, який збирав і записував народні перлини. На початку 70-х років XIX століття І. Манжура був управителем у маєтку Івана Григоровича Василенка та Катерини Павлівни Василенко (ігумені Єлизавети) в селі Рубанівському. Саме тут, по наших селах, Іван Манжура, зазнаючи утисків і переслідувань, зібрав тисячі дорогоцінних перлин усної народної творчості. Загадкова легенда про походження І. Василенка та його дивне прізвисько в народі Трьомсин переплелись

з народним епосом, надихнули поета, стали основою захоплюючого літературного твору поеми-казки «Трьомсин-Богатир».

Початок XX століття приніс багато перемін. Храм довго не діяв. В 1992 році храм знову відчинив свої двері, став центром духовного життя. В Свято-Покровському храмі покояться мощі Ігумені Єлизавети і священника Ієрея Олександра. Біля храму збереглися і інші поховання святих. Також тут похований засновник храму козак Рубан. На території храму є джерело і

криниця з цілющою водою. Територія дивує гармонійним поєднанням прекрасного і духовного, старих добрих традицій і нового. Свято-Покровський храм перший на лівобережжі України приєднався до Православної церкви України.

Свято-Знаменівський жіночий монастир(село Вербівське) починає свою історію з кінця XIX століття. Протягом всієї тисячолітньої історії Православної церкви монастирі були і залишаються донині центрами духовності, охоронцями православної віри...

Будівництво монастиря розпочалось після відвідування Катериною Павлівною Василенко Єрусалима, яка вирішила залишити мирське життя і створити жіночу общину на землях, що їй належали. 9 травня 1881 року з дозволу Височайшого синоду була створена община з назвою Знаменівська пустинь. Будівництво монастиря розпочалось зі зведення зимової церкви на честь ікони Божої Матері «Знаменіє» з прилеглими до неї житловими корпусами. В 1900 році будівництво Свято-Знаменівського монастиря було завершено, а в 1903 році обитель отримала новий статус – жіночий монастир.

У 1904 році Катерина Павлівна Василенко прийняла постриг, а в 1907 році отримала сан Ігумені. 1916 році закінчилось будівництво. Монастир складався з двох храмів, житлових приміщень. В зведенні зимового собору брали участь жителі навколишніх сіл.

Після революції монастир було ліквідовано, а приміщення зимового собору переобладнано на школу. В 90-ті роки монастир був майже зруйнований.

довідка з Васильківського державного архіву.

Відбудова розпочалася 15 квітня 1997 року. 12 травня 2005 року Митрополит Іриней освятив відбудований з руїн храм на честь ікони Божої Матері «Знаменіє» біля села Вербівське. Про історію виникнення Свято-Покровського храму та жіночого монастиря свідчить і

*Підготувала матеріал
директор Васильківського краєзнавчого музею
Атаманюк Н. О.*